

انسان از طریق تجربه، قادر به درک خدا و انتظارات او از بشر در قالب دین است

تجربه‌گرایی سازنده معتقد است که هیچ نیازی به تبیین متافیزیکی از خدا و دین نیست، زیرا انسانها خود از طریق تجربه، قادر به درک خدا و انتظارات او از بشر در قالب دین هستند.

تجربه‌گرایی سازنده معتقد است که هیچ نیازی به تبیین متافیزیکی از خدا و دین نیست، زیرا انسانها خود از طریق تجربه، قادر به درک خدا و انتظارات او از بشر در قالب دین هستند.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، پروفسور محمد گری لگنهاوزن، استاد و محقق فلسفه، در نشست «تجربه‌گرایی سازنده» در سالن شهید مطهری دانشکده ادبیات دانشگاه علامه طباطبائی طی سخنانی گفت: مسئله انقلابهای مفهومی یا علمی، چالشی در معرفت‌شناسی کلاسیک ایجاد می‌کند که در این چالش، معرفت‌شناسی قادر به پاسخگویی بدان نمی‌باشد.

این پژوهشگر فلسفه ادامه داد: ما دلایل کافی برای رد کردن تمام استراتژی‌های علمی موجود را داریم و بزعم برخی، پرگماتیسم و اگزیستانسیالیسم می‌توانند جانشین خوبی برای آنها باشند.

متافیزیک به عنوان ابزار

تنفر از متافیزیک، وجه مشترک تجربی‌مسلمانان است، در صورتی که می‌توانیم از طریق متافیزیک به عنوان ابزار، نظریات جدیدی را که تجربه‌گرایی قادر به درک آن نیست، تبیین کنیم.

لگنهاوزن با نام بردن از «مایکل فریمن» به عنوان کسی که تجربه‌گرایی سازنده را بدیل رئالیسم حاکم بر فلسفه علم ساخت، اظهار داشت: در واقع، مسئله انقلابهای علمی به خاطر کارهای «توماس کوهن» که معتقد بود این انقلاب‌ها را نمی‌توانیم از لحاظ عقلانی توصیف کنیم و بیشتر، امور اجتماعی موجب پدید آمدن انقلابهای علمی می‌شوند، به چشم آمد و دیدگاه او، نظرگاه‌های پوزیتیویستی را تضعیف کرد.

وی با اشاره به اینکه در تقابل با نظریه فریمن، نظریات دیگری هم ابراز شد، گفت: بر طبق این نظریات، اولاً همه مشاهدات ما بار تئوریک دارند و ثانیاً نقش توضیح هم در برگزیدن نظریات، کلیدی است و این امور، بین تصویر معمولی مردم و تصویر علمی چالش می‌افکند.

این پژوهشگر فلسفه خاطرنشان کرد: در تاریخ فلسفه در قرن بیستم، چند نوع شکست برای تجربه‌گرایی به وجود آمد، از جمله: در نظریه معنا، معرفت‌شناسی تجربه‌گرایی، نظریه تأیید، نظریه انتخاب نظریات و نظریه تصورات که کسی دیگر اینها را قبول نمی‌کند.

لگنهاوزن با اشاره به این مطلب که مهمترین شکست تجربه‌گرایی اینست که نمی‌تواند انقلاب‌های علمی را توضیح دهد، تأکید کرد: تنفر از متافیزیک، وجه مشترک تجربی‌مسلمانان است، در صورتی که می‌توانیم از طریق متافیزیک به عنوان ابزار، نظریات جدیدی را که تجربه‌گرایی قادر به درک آن نیست، تبیین کنیم. تجربه‌گرایی سازنده معتقد است که هیچ نیازی به تبیین متافیزیکی از خدا و دین نیست، زیرا مردم خود از طریق تجربه، قادر به درک خدا و انتظارات او از بشر در قالب دین هستند.